

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบพหุวัฒนธรรม
งานอนามัยแม่และเด็ก โรงพยาบาลยะหริ่ง

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบพหุวัฒนธรรม(สจรส.ม.อ.)	สิ่งที่ดำเนินการ	คู่มือฉบับใหม่จากการลงมือปฏิบัติของโรงพยาบาล
❖ ด้านที่ 1 การตรวจ/การปฏิบัติพยาบาล ที่ต้องสัมผัสร่างกาย หรือถูกเนื้อต้องตัวจากเพศตรงข้าม 1. ผู้ให้บริการต้องเป็นเพศเดียวกันกับผู้รับบริการ ถ้าไม่สามารถเลี่ยงได้ ต้องไม่ปฏิบัติพยาบาลสองต่อสอง ต้องมีญาติที่ใกล้ชิดอยู่ด้วยทุกครั้ง 2. กระทำในสถานที่มิดชิด เช่น การปิดม่าน โดยต้องไม่เปิดเผยร่างกาย หรือ อวัยวะให้ผู้อื่น ที่ไม่ใช่ญาติใกล้ชิด (โดยเฉพาะสตรีมุสลิม ขอบเขตที่เปิดเผยได้เฉพาะใบหน้าและฝ่ามือเท่านั้น)	❖ การจัดบริการงานอนามัยแม่และเด็ก 1. เหมือนคู่มือดังนี้ 1) ผู้ให้บริการต้องเป็นเพศเดียวกันกับผู้รับบริการ ถ้าไม่สามารถเลี่ยงได้ ต้องไม่ปฏิบัติพยาบาลสองต่อสอง ต้องมีญาติที่ใกล้ชิดอยู่ด้วยทุกครั้ง 2) กระทำในสถานที่มิดชิด เช่น การปิดม่าน โดยต้องไม่เปิดเผยร่างกาย หรือ อวัยวะให้ผู้อื่น ที่ไม่ใช่ญาติใกล้ชิด (โดยเฉพาะสตรีมุสลิม ขอบเขตที่เปิดเผยได้เฉพาะใบหน้าและฝ่ามือเท่านั้น) 2. โรงเรียนพ่อแม่ : การจัดกิจกรรมให้ความรู้ในหญิงตั้งครรภ์และสามี (โรงเรียนพ่อแม่ 1 และ พ่อแม่ 2) เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดูแลตนเองในขณะตั้งครรภ์ เน้นการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จนลูกอายุ 2 ปี ● จัดทำสื่อที่สอดคล้องกับวิถีอิสลาม : แผ่นพับ การให้ความรู้ในโรงเรียนพ่อแม่ - คุณแม่ตั้งครรภ์ทานอะไรได้บ้าง - ความดันโลหิตสูงในหญิงตั้งครรภ์	❖ ด้านที่ 1 การจัดบริการงานอนามัยแม่และเด็ก 1. การให้บริการตรวจครรภ์ในหญิงมีครรภ์ - จัดให้แพทย์ผู้ตรวจครรภ์เป็นผู้หญิง โดยตรวจครรภ์ในสถานที่มิดชิด หรือมีม่านปิด หากจำเป็นต้องให้แพทย์ผู้ชายเป็นผู้ตรวจ ต้องถามความสมัครใจของหญิงตั้งครรภ์ก่อน หากยินยอมตรวจ ก็ต้องไม่ปฏิบัติพยาบาลสองต่อสอง ต้องมีพยาบาลหญิงหรือญาติที่ใกล้ชิดอยู่ทุกครั้ง 2. จัดระบบให้คำแนะนำ/สุศึกษาตามวิถีอิสลามแก่หญิงตั้งครรภ์ - โรงเรียนพ่อแม่ : การจัดกิจกรรมให้ความรู้ในหญิงตั้งครรภ์และสามี (โรงเรียนพ่อแม่ 1 และ พ่อแม่ 2) เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดูแลตนเองในขณะตั้งครรภ์ - ส่งเสริมความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ แผ่นพับ ตำรา แนวทางปฏิบัติ/การดูแลตนเองขณะตั้งครรภ์ใน

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบ
พหุวัฒนธรรม(สจรส.ม.อ.)

สิ่งที่ดำเนินการ

คู่มือฉบับใหม่จากการลงมือปฏิบัติของโรงพยาบาล

- เบาหวานส่งผลต่อการตั้งครรภ์ต่อคุณ แม่/ทารก - ภาวะซีดในหญิงตั้งครรภ์ - เจ็บครรภ์เป็นอย่างไร - การเตรียมตัวเมื่อคุณแม่ใกล้คลอด ผ่านพับให้ความรู้ เรื่องการดูแลสุขภาพช่อง ปากเด็ก - การทำความสะอาดสุขภาพช่องปาก เด็ก - แม่ลูกฟันดี - ลูกรักฟันดีเริ่มที่ซี่แรก 3. เปิดให้บริการ Case Early ANC รายใหม่ทุกวัน เพื่อตอบสนองต่อผู้รับบริการที่มีปัญหา เช่น วัน ให้บริการไม่ตรงกับวันหยุดของผู้รับบริการ (ผู้รับบริการที่กลับจากทำงานต่างถิ่น ,ที่ทำงาน มาเลย์)และในชุมชนมีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง 4. จัดให้มีผู้นำศาสนา/นักวิชาการศาสนา เป็นที่ ปรึกษา ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัยประเด็นศาสนากับการ รักษาผู้ป่วยระหว่างนอนรักษาที่ โรงพยาบาล อบรมให้ความรู้สุขภาพวิถีอิสลามแก่ ผู้มารับบริการ รวมทั้งอบรมความรู้ศาสนาให้แก่ เจ้าหน้าที่และผู้ป่วยเป็นระยะๆ	ทักษะของอิสลาม 3. จัดระบบบริการที่เอื้อต่อสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ - เปิดให้บริการ Case Early ANC รายใหม่ทุกวัน 4. มีนักวิชาการศาสนา/ผู้นำศาสนา เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัยประเด็นศาสนากับการ ดูแลรักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาล

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบ
พหุวัฒนธรรม(สจรส.ม.อ.)

สิ่งที่ดำเนินการ

คู่มือฉบับใหม่จากการลงมือปฏิบัติของโรงพยาบาล

5. เตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการดูแลเด็ก Pattani Smart Kids โดยการให้โต๊ะอำนวยการบรรยาย/ปรับแนวคิดของเจ้าหน้าที่ในการดูแลเด็กโดยใช้วิถีอิสลาม และฝึกทักษะ/ปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องการดูแลเด็ก PSK ครอบคลุม 4 ด้าน โดยจัดเป็นฐานต่าง ๆ คือ ฝัาระวังและส่งเสริมพัฒนา การฝัาระวังภาวะการเจริญเติบโต/ภาวะโภชนาการ การแปรงฟันที่ถูกรวิธีและการตรวจสุขภาพช่องปากเด็ก และความรู้เรื่องวัคซีนในเด็ก 0-5 ปี

5. เตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่ ในการเป็นผู้ให้ความรู้และกระตุ้นการสร้าง Health Literacy ในผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถดูแลสุขภาพเด็กให้เป็นเด็ก Pattani Smart Kids ที่สอดคล้องกับวิถีอิสลาม โดยมีพฤติกรรม 9 ข้อ ดังนี้

- ด้านโภชนาการ
 - 1) เด็กกินนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน (โดยไม่กินน้ำ) อายุครบ 6 เดือนให้กินอาหารตามวัย ควรกิน นมแม่นาน 2 ปี หรือมากกว่า
 - 2) หญิงให้นมบุตรและเด็กควรกินผัก ผลไม้ทุกวัน เน้น ปลา ตับ ไข่
- ด้านพัฒนาการและวัคซีน
 - 3) ห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีตามลำพัง หรือไม่ควรให้เกิน 1-2 ชม./วัน
 - 4) หากพบเด็กที่ซุกซนอยู่ไม่นิ่ง ใจลอย ไม่อดทนรอ ไม่ค่อยพูด ไม่สบตา ไม่เข้าสังคม บอกความต้องการไม่ได้ ควรพาไปพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
 - 5) เลี้ยงดูเด็กด้วยการให้ กินดี โอบกอด เล่นด้วยเล่นิทานให้ฟัง นอนให้พอ ดูแลช่องปากและฟัน

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบ พหุวัฒนธรรม(สจรส.ม.อ.)	สิ่งที่ดำเนินการ	คู่มือฉบับใหม่จากการลงมือปฏิบัติของโรงพยาบาล
	6. นำวิถีอิสลามให้มีในตัวเจ้าหน้าที่และในโรงพยาบาล เช่น การแต่งกายที่เหมาะสมถูกต้องตามหลัก มีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอิสลาม เช่น การยิ้ม การทักทายด้วยการให้สลาม การขอพร (ดูอาร์) การปฏิบัติดูแลเสมือนญาติมิตร และการสร้างบรรยากาศในโรงพยาบาลให้เอื้อต่อการทำอิบาดะห์ (ประกอบศาสนากิจ)	6) เด็กได้รับการประเมินพัฒนาการและวัคซีนครบตามวัย – ด้านฟัน 7) ทำความสะอาดช่องปากลูก อย่างน้อยวันละ 2 ครั้งด้วยยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์ 8) พาเด็กมารับบริการทาฟลูออไรด์วาร์นิช ตามนัดและเฝ้าระวังการเกิดฟันผุระยะแรก (White Spot) 9) ควบคุมการรับประทานอาหารให้เหมาะสมตามวัย และอาหารที่เสี่ยงกับการเป็นโรคฟันผุ 6. นำวิถีอิสลามให้มีในตัวเจ้าหน้าที่และในโรงพยาบาล เช่น การแต่งกายที่เหมาะสมถูกต้องตามหลัก มีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอิสลาม เช่น การยิ้ม การทักทายด้วยการให้สลาม การขอพร (ดูอาร์) การปฏิบัติดูแลเสมือนญาติมิตร และการสร้างบรรยากาศในโรงพยาบาลให้เอื้อต่อการทำอิบาดะห์ (ประกอบศาสนากิจ)
❖ ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติกิจทางศาสนา: ในหอผู้ป่วย โรงพยาบาล หรือ สถานบริการสุขภาพ	❖ การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา 1. เหมือนคู่มือดังนี้	❖ ด้านที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา 1. ภายในอาคาร หรือ ห้องพักผู้ป่วยควรแสดงทิศของ

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบ
พหุวัฒนธรรม(สจรส.ม.อ.)

สิ่งที่ดำเนินการ

คู่มือฉบับใหม่จากการลงมือปฏิบัติของโรงพยาบาล

1. ภายในอาคาร หรือ ห้องพักผู้ป่วยควรแสดงทิศของการละหมาด การมีสัญญาณเตือนเมื่อถึงเวลาละหมาด เช่น เสียงอาซาน
2. มีอาคาร/สถานที่ละหมาดที่สะอาด เงียบสงบ และกว้างขวางเพียงพอต่อจำนวนผู้มาใช้บริการ โดยแยกเป็นสัดส่วนระหว่างผู้ชายและผู้หญิง
3. ส่งเสริมการละหมาดบนเตียงในผู้ป่วยที่ต้องพักรักษาตัวอยู่บนเตียง เนื่องจากข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น การคาสายต่าง ๆ ตามร่างกาย
4. การจัดให้อุปกรณ์ช่วยด้านการส่งเสริมจิตวิญญาณ เช่น หนังสือดูอาห์ บทซิกิรฺ คัมภีร์อัลกุรอาน หนังสือหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับศาสนา วิทย์หรือโทรทัศน์ที่นำเสนอประเด็นต่างๆ ในอิสลาม

- 1) ภายในอาคาร หรือ ห้องพักผู้ป่วยควรแสดงทิศของการละหมาด
 - 2) มีอาคาร/สถานที่ละหมาดที่สะอาด เงียบสงบ และกว้างขวางเพียงพอต่อจำนวนผู้มาใช้บริการ โดยแยกเป็นสัดส่วนระหว่างผู้ชายและผู้หญิง
 - 3) ส่งเสริมการละหมาดบนเตียงในผู้ป่วยที่ต้องพักรักษาตัวอยู่บนเตียง เนื่องจากข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น การคาสายต่าง ๆ ตามร่างกาย
 - 4) การจัดให้อุปกรณ์ช่วยด้านการส่งเสริมจิตวิญญาณ เช่น หนังสือดูอาห์ บทซิกิรฺ คัมภีร์อัลกุรอาน หนังสือหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับศาสนา
2. ดำเนินการนอกเหนือคู่มือ ดังนี้
- 1) บริการหนังสือตั้งชื่อตามหลักศาสนา ทั้งพุทธและอิสลาม รวมทั้งบทความที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา
 - 2) จัดมุมอาซานสำหรับทารกแรกเกิด
 - 3) จัดบริการจิตอาสาทำอาซานทารกแรกเกิดในครอบครัวที่ไม่พร้อม
 - 4) รับบริการแจ้งเกิด โดยรับยื่นเอกสาร เพื่อ

- การละหมาด
2. มีอาคาร/สถานที่ละหมาดที่สะอาด เงียบสงบ และกว้างขวางเพียงพอต่อจำนวนผู้มาใช้บริการ โดยแยกเป็นสัดส่วนระหว่างผู้ชายและผู้หญิง
 3. ส่งเสริมการละหมาดบนเตียงในผู้ป่วยที่ต้องพักรักษาตัวอยู่บนเตียง เนื่องจากข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว เช่น การคาสายต่าง ๆ ตามร่างกาย
 4. การจัดให้อุปกรณ์ช่วยด้านการส่งเสริมจิตวิญญาณ เช่น หนังสือดูอาห์ บทซิกิรฺ คัมภีร์อัลกุรอาน หนังสือหรือบทความที่เกี่ยวข้องกับศาสนา บริการหนังสือตั้งชื่อตามหลักศาสนา ทั้งพุทธและอิสลาม รวมทั้งบทความที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา
 5. จัดมุมอาซานสำหรับทารกแรกเกิด
 6. จัดบริการจิตอาสาทำอาซานทารกแรกเกิดในครอบครัวที่ไม่พร้อม
 7. รับบริการแจ้งเกิด โดยรับยื่นเอกสาร เพื่อนำส่งทะเบียนราษฎร และนัดวันรับสูติบัตรที่ห้อง UC

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบ พหุวัฒนธรรม(สจรส.ม.อ.)	สิ่งที่ดำเนินการ	คู่มือฉบับใหม่จากการลงมือปฏิบัติของโรงพยาบาล
	นำส่งทะเบียนราษฎร์ และนัดวันรับสูติบัตรที่ ห้อง UC 3. ไม่ดำเนินการตามคู่มือในประเด็น การมีสัญญาณ เตือนเมื่อถึงเวลาละหมาด เช่น เสียงอาซาน เนื่องจาก หลับหลังตลอดไม่ต้องละหมาด	
❖ ด้านที่ 3 การจัดการด้านอาหารฮาลาล 1. เน้นอาหารฮาลาล ที่เตรียมจากครัวฮาลาล ถูก หลักการทางศาสนาอิสลาม (ปราศจากสิ่ง ปนเปื้อนที่เป็นข้อห้าม เช่น สุกร และ สิ่งที่มี ส่วนผสมจากเหล้า)	❖ การจัดการด้านอาหารฮาลาล – เหมือนคู่มือ : เน้นอาหารฮาลาล ที่เตรียมจากครัว ฮาลาล โรงพยาบาลยะหริ่ง ถูกหลักการทางศาสนา อิสลาม (ปราศจากสิ่งปนเปื้อนที่เป็นข้อห้าม เช่น สุกร และ สิ่งที่มีส่วนผสมจากเหล้า)	❖ ด้านที่ 3 การจัดการด้านอาหารฮาลาล – เน้นอาหารฮาลาล ที่เตรียมจากครัวฮาลาล ที่ถูก หลักการทางศาสนาอิสลาม (ปราศจากสิ่งปนเปื้อนที่ เป็นข้อห้าม เช่น สุกร และ สิ่งที่มีส่วนผสมจากเหล้า)
❖ ด้านที่ 4 การบริการสุขภาพในเทศกาล หรือ วาระ พิเศษทางศาสนา เช่น ในช่วงเทศกาลการถือศีลอด งานประเพณี – ส่งเสริมให้ทุกเทศกาล งานบุญ งานประเพณี ให้ ปรับวิธีการดูแลตนเอง เช่น ในช่วงเทศกาลการ ถือศีลอด	❖ การบริการสุขภาพในเทศกาล หรือ วาระพิเศษทาง ศาสนา 1. เหมือนคู่มือ : ส่งเสริมให้ทุกเทศกาล งานบุญ งาน ประเพณี ให้เป็นให้ปรับวิธีการดูแลตนเอง เช่น ในช่วงเทศกาลการถือศีลอด 2. ดำเนินการนอกเหนือคู่มือดังนี้ 1) ปรับวิธีการดูแลตนเอง เรื่องการกินยา ในช่วง เทศกาลการถือศีลอด(เดือนรอมฎอน) โดยปรับ ช่วงเวลา มื้อเช้า เปลี่ยนเป็นเวลา หัวรุ่ง=ซาโฮ (04.00 น.) มื้อเที่ยงเปลี่ยนเป็น เวลา เปิดปอ ซอ(18.30 น.) มื้อเย็นเปลี่ยนเป็นเวลา เที่ยงคืน 2) การตรวจภายใน 45 วัน หลังคลอด ถ้าตรงช่วง	❖ ด้านที่ 4 การบริการสุขภาพในเทศกาล หรือ วาระ พิเศษทางศาสนา 1. ส่งเสริมให้ทุกเทศกาล งานบุญ งานประเพณี ให้เป็น ให้ปรับวิธีการดูแลตนเอง เช่น ในช่วงเทศกาลการถือ ศีลอด 2. ปรับวิธีการดูแลตนเอง เรื่องการกินยา ในช่วง เทศกาลการถือศีลอด(เดือนรอมฎอน) โดยปรับ ช่วงเวลา มื้อเช้า เปลี่ยนเป็นเวลา หัวรุ่ง=ซาโฮ (04.00 น.) มื้อเที่ยงเปลี่ยนเป็น เวลา เปิดปอซอ (18.30 น.) มื้อเย็นเปลี่ยนเป็นเวลา เที่ยงคืน 3. การตรวจภายใน 45 วัน หลังคลอด ถ้าตรงช่วงเดือน เทศกาลการถือศีลอด(เดือนรอมฎอน) หาก

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบ
พหุวัฒนธรรม(สจรส.ม.อ.)

สิ่งที่ดำเนินการ

คู่มือฉบับใหม่จากการลงมือปฏิบัติของโรงพยาบาล

เดือนเทศกาลการถือศีลอด(เดือนรอมฎอน)
หากผู้รับบริการประสงค์ขอเลื่อนนัดได้ เพื่อให้
ทำศาสนกิจได้โดยสมบูรณ์
3) มีบริการอินทผาลัมแจกญาติที่มาเฝ้ามารดารอ
คลอดและหลังคลอดตลอดเดือนรอมฎอน จาก
ชมรมมุสลิมโรงพยาบาลยะหริ่งและชุมชน

ผู้รับบริการประสงค์ขอเลื่อนนัดได้ เพื่อให้ทำ
ศาสนกิจได้โดยสมบูรณ์
4. มีบริการอินทผาลัมแจกญาติที่มาเฝ้ามารดารอคลอด
และหลังคลอดตลอดเดือนรอมฎอน จากชมรมมุสลิม
โรงพยาบาลยะหริ่งและชุมชน

❖ ด้านที่ 5 กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน
ท้องถิ่น

เป้าหมาย : ให้มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี

- การสร้างเสริมสุขภาพวิถีอิสลามในกลุ่มคนปกติ
เพื่อการป้องกันและควบคุมโรค NCDs ได้แก่
การส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกาย (physical
activity) ให้แก่กลุ่มชาย-หญิงมุสลิม ที่ไม่ปะปน
กันระหว่างเพศ และปราศจากการใช้ดนตรีมา
ประกอบการทำกิจกรรมเข้าจังหวะ ยกเว้นเสียง
กลอง เป็นที่อนุมัติให้ใช้ได้ (รูปแบบปัจจุบัน
ส่งเสริมการเต้นแอโรบิกในลานสาธารณะซึ่งไม่
สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลามใน
เรื่องดนตรีประกอบ ท่าทาง และการแต่งกายที่
รัดรูป เป็นต้น โดยเฉพาะในกลุ่มสตรี)

ดำเนินการนอกเหนือคู่มือดังนี้

❖ การสร้างเสริมสุขภาพวิถีอิสลามในกลุ่มแม่และเด็ก

1. เปิดโอกาสให้ผู้นำศาสนาของทุกหมู่บ้านในตำบลมา
เป็นเครือข่าย เป็นส่วนหนึ่งในงานอนามัยแม่และเด็ก
โดยมีขั้นตอนตั้งแต่ [1] ก่อนที่ชายและหญิงจะ
แต่งงาน จะมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านศาสนาและ
ด้านสุขภาพ การใช้ชีวิตคู่ [2] ตอนทำพิธีแต่งงานจะ
มีการนาซีฮัต(ตักเตือน) ให้โอวาทและความรู้ กำชับ
สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยแม่และเด็ก รวมไปถึง
ถึงเน้นย้ำให้ฝากครรภ์กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่
รพ.สต. หรือที่โรงพยาบาล เป็นต้น
2. ร่วมมือกับเครือข่าย ได้แก่ โต๊ะบีแดหรือผดุงครรภ์
โบราณ ผู้นำศาสนา และ อสม. มาเป็นเครือข่ายใน
การดูแลหญิงวัยเจริญพันธุ์ หญิงตั้งครรภ์ และหลัง
คลอด โดยส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์ มาฝากครรภ์
ก่อน 12 ให้ความรู้ ปรับวิธีคิด ในความเชื่อที่ไม่

❖ ด้านที่ 5 กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพในชุมชนท้องถิ่น :
การสร้างเสริมสุขภาพวิถีอิสลามในกลุ่มแม่และเด็ก

1. ร่วมมือกับผู้นำศาสนา ร่วมเป็นเครือข่ายในงาน
อนามัยแม่และเด็ก โดยจัดอบรมให้ความรู้ด้าน
ศาสนา และสุขภาพ การใช้ชีวิตคู่แก่ชายและหญิงที่
จะแต่งงาน และตอนทำพิธีแต่งงานจะมีการนาซีฮัต
(ตักเตือน) ให้โอวาทและความรู้ กำชับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ
สุขภาพอนามัยแม่และเด็ก รวมไปถึงเน้นย้ำให้
ฝากครรภ์กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่ รพ.สต. หรือที่
โรงพยาบาล เป็นต้น
2. สร้างแรงจูงใจให้โต๊ะบีแด หรือผดุงครรภ์โบราณ
ปรับบทบาทเป็นผู้ช่วย ส่งต่อหญิงตั้งครรภ์มาคลอด
ที่โรงพยาบาล และการนัดหลังคลอด
3. ร่วมมือกับเครือข่ายทั้งโต๊ะบีแดหรือผดุงครรภ์โบราณ
ผู้นำศาสนาและ อสม. ในการดูแลหญิงวัยเจริญพันธุ์
หญิงมีครรภ์และหลังคลอด โดยส่งเสริมให้หญิงมี

คู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดระบบบริการสุขภาพแบบ
พหุวัฒนธรรม(สจรส.ม.อ.)

สิ่งที่ดำเนินการ

คู่มือฉบับใหม่จากการลงมือปฏิบัติของโรงพยาบาล

สอดคล้องกับหลักการอิสลาม โดยให้ผู้นำศาสนา เป็นผู้สอน ผู้อธิบาย ด้วยวิธีการค่อยเป็นค่อยไป ค่อยปรับค่อยแก้ และให้ความรู้ด้านการแพทย์ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจแก่โต๊ะบีแต่ในการดูแลและส่งต่อหญิงตั้งครรภ์มาที่โรงพยาบาลรวมถึงการนัด หลังคลอด

3. กิจกรรมตำบลดนมแม่ จนเกิดนโยบายสาธารณะใน หมู่บ้าน เช่นในตำบลดอหลัง ที่ขับเคลื่อนโดยโต๊ะอีหม่าม ผู้นำท้องถิ่น แลท้องที่ จนเกิดข้อตกลงเรื่อง การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ไม่มีนมผสมสำหรับทารก จำหน่ายในชุมชน การเลือกรับประทานอาหาร รวมถึงการแปรงฟันให้ลูกอย่างสม่ำเสมอวันละ 2 ครั้ง เป็นต้น
4. จัดทำสื่อที่สอดคล้องกับวิถีอิสลามให้ความรู้ใน รพ.สต./ชุมชน
 - ใวนิลาให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก ในเรื่อง รณรงค์ทาฟลูออไรด์ การแปรงฟันที่ถูกวิธี เมื่อตั้งครรภ์สุขภาพช่องปากสำคัญนัก

- ครรภ์มาฝากครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์ รวมถึงการให้ ความรู้/ปรับแนวคิด/ความเชื่อ ที่ไม่สอดคล้องกับ หลักศาสนา โดยผู้นำศาสนาเป็นผู้สอน/อธิบาย
4. สนับสนุนให้ชุมชนกำหนดนโยบายสาธารณะของ ชุมชน (ฮุกุมปากัต) เกี่ยวกับเรื่องงานอนามัยแม่และ เด็ก เช่น การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จนถึง 2 ปี การเลือก รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และฮาลาล การ ดูแลทำงานสะอาดสุขภาพช่องปากลูก แปรงฟันให้ ลูกอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เป็นต้น